

MIĶELIS KRUMPĀNS

(1916–1987)

Dzimis 1916. gada 7. novembrī Krāslavas draudzes Adamovas muižā. Viņš ir audzis daudzbērnu ģimenē – bija deviņi dēli un trīs meitas. Miķelis bija divpadsmitais un pēdējais bērns ģimenē. Visi bērni kristīti Krāslavas baznīcā. Ģimenes tēvs Donāts bija strādīgs un dievbijīgs cilvēks. Katru vakaru, ceļos nometušies, visi saimes locekļi skaitīja lūgšanas.

Ģimenes dzīvesvieta sākumā bija Krumpānu viensēta, kur bija tikai 2,5 ha zemes. Donāts Krumpāns strādāja par mežsargu. 1914. gadā ģimene pārcēlās uz Adamovas muižu, netālu no Krāslavas, kur nomāja 50 ha zemes. Tēvs strādāja dažādus darbus: bija zemkopis, kalējs – bija pašam sava smēde.

Kad sākās zemes reforma un dalīja muižas, Donāts Krumpāns nokavēja un palika bez zemes. Tikai ar lozēšanu viņš ieguva 16 ha līdzās Krumpānu viensētai. Te zeme bija nekopta – mežs un purvs. Pārpūlējies saslima un divus gadus gulēja slimis. Viņš nomira 1928. gadā, kad dēls Jāzeps mācījās Rīgas Garīgajā seminārā. Apbedīts Krāslavas kapos.

Māte Marija (dzimusi Barkovska) runāja tikai poliski. Ļoti mīlēja skaitīt lūgšanas, bet vakaros visa saime dziedāja garīgās dziesmas. Viņa nomira 1961. gadā pie sava dēla Miķeļa Tallinā un tur arī apbedīta.

Trīs Krumpānu dēli kļuva priesteri: Jāzeps – dzimis 1904. gadā, emigrēja uz Vāciju 1944. gadā un drīz pēc tam nomira Bavārijā; Ludvigs – dzimis 1914. gadā, kalpoja dažādās Latvijas draudzēs un nomira pie sava brāļa ērgelnieka Izvaltā 1983. gadā.

Miķelis savu pirmo izglītību ieguva Krāslavas 4-klasīgajā pamatskolā, pabeidza skolu Izvaltā, 1938. gadā beidza Krāslavas ģimnāziju. Tajā pašā gadā iestājās Latvijas Universitātes Katoļu teoloģijas fakultātē, kur mācījās tikai divus gadus. 1940. gadā pēc fakultātes slēgšanas viņš dzīvoja pie sava vecākā brāļa Jāzepa, kurš tai laikā bija Sarkaņu draudzes prāvests.

Kad sāka darboties Garīgais seminārs Aglonā, Miķelis devās turp, pēc tam līdz ar semināru pārcēlās uz Rīgu. Diemžēl semināru atkal slēdza. Par priesteri M. Krumpānu kopā ar P. Vaivodu un J. Lapkovski iesvētīja 1944. gada 23. decembrī metropolīts A. Springovičs savā mājas kapelā. Jauniesvētītais priesteris isu laiku darbojās par vikāru Nautrānos un Līvānos. Iecelts par prāvestu, viņš astoņus gadus kalpoja Iršos, no turienes apkalpodams arī Kosu. Iršos kara gados bija sapostīta baznīca. Kopā ar savu brāli Antonu salaboja dievnamu un kalnā pie tā ierīkoja kapsētu. Brālis Antons pēkšņi saslima un turpat arī apbedīts.

Dekāns Jāzeps Lapkovskis stāstīja, ka 1949. gada 25. martā piedalījies Gavēņa rekolekcijās pie Miķeļa Krumpāna. Kopā gājuši uz dievkalpojumu, kad garām veda draudzes locekļus deportēšanai uz Sibīriju. Tie raudādami atvadījās un sacīja: »Miļie priesteri, lūdziet Dievu par mums!«

1952. gadā M. Krumpānu pārcēla uz Igauniju, viņš bija prāvests Tallinas katoļiem. Samērā ātri viņš apguva igauņu valodu. Bez tam prāvests sprediķoja arī citās valodās. Tallinā dievkalpojumi svētdienās notika pārmaiņus igauņu, poļu, vācu un lietuviešu valodā. Sešdesmitajos gados notika liels vāciešu ieplūdums Tallinā, tagad prāvests sprediķoja vācu iebraucējiem no Krievijas. Vācu valodā prāvests sagatavoja pirmajai svētajai komūnijai 23 bērnus. Arī Tartu draudzi uzdeva apkalpot M. Krumpānam no Tallinas. Tā daudzus gadus viņš bija vienīgais katoļu priesteris Igaunijā.

Prāvesta M. Krumpāna veselība sāka pasliktināties. Pēdējos gados viņš pārcieta vairākas operācijas. 1987. gada 13. jūlijā pie atvērta breviāra pēkšņi pārstāja pukstēt dedzīgā prāvesta vājā sirds. Viņa mirstīgās atliekas 17. jūlijā guldīja Tallinas kapos blakus mātei. Bērēs piedalījās septiņi priesteri – no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Atvadvārdus teica igauņu, poļu, lietuviešu, krievu un latviešu valodā. Sēru dievkalpojumu vadīja bīskaps V. Ņukšs no Rīgas. Piedalījās arī citu konfesiju pārstāvji.

Avots:

Budže, Alberts. Latvijas Romas katoļu priesteri / Alberts Budže.- Rēzekne : Latgales kultūras centra izdevniecība, 2010. – 2. sēj.- 183.- 184. lpp.